

Sárospataki Kronika

III. évfolyam

2. szám

1972. április

PABLO NERUDA

Szerelem

*Azokat a napokat, a szép napokat,
A biztonságot, közelséget
hogyan viszonzom, mivel fizessem?*

*Vérpezsdítő tavaszban
felébred az erdő,
a rókák téli rejtekükből kibújnak,
harmatot isznak a kígyók.
Árnyus lombok alatt megyek veled
és fenyők között, hallgatva.
Mit adjak e boldogságért?*

*Eddig amit láttam,
mindenben te leszel,
amit érintettem,
a te bőröd érzem.
Szeretem narancsnevetésed.
Almomban is szeretlek téged.*

*Mit kell tennem, édesem, szerelmem,
nem tudom, hogy mások hogy szeretnek,
nem tudom, hogy régen hogy szerettek,
élek, nézlek, szeretlek téged
egyszerűen.*

*Hol lehetsz? — kérdem.
Szemeid eltűntek.
Meddig maradsz távol? Kétségbeesem.
Nyomorult vagyok, szomorú és buta,
de jössz te, mint a tavaszi szél fuvallata.*

*Ezért szeretlek és nem másért,
és ilyen legyen a szerelmem:
lezárt és mindig újratekített,
borzalmas és csodálatos,
lelkestül és gyászos,
csillogó, mint a csillagok
és telhetetlen, mint egy csók.*

Németből fordították: Beeske Rita és Csehaj Erzsébet

EDGAR ALLAN POE

E G Y E D Ü L

*Gyermekkoromtól fogva más voltam, mint mások,
Nem láttam soha úgy, mint ahogy ti láttok.
Örömöm nem leltem közös tavaszokban,
Bánatom kulacsa megmerült máshonnan.
Szívembe rég meghalt hangulat nem kerül,
Mindaz, mit szerettem, szerettem egyedül.*

Angolból fordította: Lénárt Levente IV. b

S o h a

*Villámlástól sújtott fa
És egy nyíló orchidea,
Folyó vize,
Erem vére,
Nem talál kedvesére
S o h a !*

Deli Hajnal

A k ó

*Ajtónk előtt vak koldús állt,
alamizsnáért könyörögve
tartotta rongyos kalapját.*

*Nem kért, csak egy kis szelet kenyeret. —
Kalapjában — pár fillér között —
felfedeztem egy: k ö v e t.*

Bodnár Ilona

(a „Mi” c. kazincbarcikai diáklapból)

Novella

Intermezzo

Halló, ne tedd még le! Még azt sem tudom, hol találkozunk. Mert sosem figyelsz! A 2. vágány előtt, ahol az újságos stand van, s ezzel Piri letette a kagylót. A vonal tulsó végén Áрпи még bele-hallózott egyszer-kétszer. Nem mintha fontos mondanivalója lett volna, de mindig jól esik hallani a Piri hangját. Mikor a készülék búgni kezdett, tétován rakta le a hallgatót.

Másnap már tíz perceel hét előtt ott volt a pályaudvaron. A kislány pont hétkor futott be. A táskájába begyömöszölte Áрпи törülközőjét, amit a srác eddig esetlenül lóbált a kezében.

Fölugrottak a vonatra.

Siessünk! Nem szeretnék Siófokig állni! Távi-rotoztam a többieknek, hogy megyünk, várjanak az állomáson bennünket. Címnek azt írtam: Siófoki vitorlásból, Saturnus, a viharjelzőtől az ötödik bójánál. Jó, mi? — hadarta a lány, a folyosón tolakodva. A fölkében, ahol végre helyhez jutottak, már öten ültek. Gyerek nincs, örült Piri, és szomorodott el Áрпи. Csupa magányos utas. Egy másodpercre beleszúrt a fiúba: Miért nem szereti Piri a gyerekeket. Aztán elhessegette a gondolatot — hiszen még ő is gyerek, 16 éves.

Áрпи nem szerette a magányos utasokat. Azok szeretnek ismerkedni. Csak a gyerekesekkel volt megbékélve. De a magányosak, ha beszélhetnék-jük támad! Mert valljuk be őszintén, a felnőttek sok unalmasat tudnak kérdezni két kamasztól. Például ha éppen egymás kezét fogják, akkor: — Testvérek vagytok? — Így, ebben a stílusban.

— Piri kik fognak várni? Én azt sem tudom, kik lesznek ott? — kérdezte suttogva a fiú.

Háááát . . . Péter, Jócó, Zsolt, Laa, Zsu és még egy párlány, akivel ott ismerkedtek meg. Tényleg, meddig maradunk?

— Nem hoztam, csak egy törülközőt, a fogkefém és a magnót.

Nem tudom. Pénzem sincs sok: 300 forint — Nálam van 400. Ez egy hétre elég.

Csillaggarázs — dúdolta Áрпи a Yellow Submarine dallamára. — Tudod jól, hogy akár a parkban, akár a mólón elkapnak a zsaruk.

Csodát! Lacinál ott az apja vitorlásának a kabinkulcsa.

Ahol nyolcan elférnek, ott jut hely még ket-tőnek. Jó, jó, de anyádék rámbíztak. Mi lesz, ha megtudják?

Semmi. Már közöltem velük.

Hogyan?

Semmi hogyan. Nem rajongtak az ötletért, de nem izgat. Egyébként boldog lennék, ha olvasni hagynál . . .

Piri belefeledkezett egy Berkesi könyvbe. Áрпи figyelte minden arcrándulását. Bele akarta vésni agyába az egész lányt. Furcsa lány. Sohasem lehet tudni, hogy éppen mit akar. Mikor szeretné, hogy a havert lássák benne, és mikor a nőt. És ő mindig melléfog. De mit csináljon, ha leg-szívesebben sohasem a havert keresné Piriben. Zsolt mondta jól! Piri úgy csinál, hogy azt hihessék, mintha, aztán meg rápirít a srácokra. De nem lehet érte megharagudni rá! Mi lenne, ha megmondaná neki, hogy szívesen járna vele? A saját fegyverével lőne vissza: — Ki mondta, hogy a haver csaj tabu? — Ő, persze, hogy ő. De akkor még nem ilyennek ismerte Pirit. Eh. Rászánja magát. Persze nem ennyi ember előtt. Majd. Majd? Gyáva alak vagy — mondta magának. Piri!?

Hm? — olvasott tovább a lány.

Gyere ki . . . beszélni szeretnék veled.

Mooooost? És muszály kimenni?

Nem. Áрпи meggondolta magát. Ezután nem tudná megmondani. Piri nem érezte meg, mennyire fontos lett volna neki ez a beszélgetés. Kérdés, megéri-e valaha? Megrázta a fejét. Most különben sem mondhatja meg. Pirit rábízták a szülei. Nem élhet vissza a helyzettel. Még a vonat-kerek is azt kattogták: Majd Siófok után . . . Majd Siófok után . . . Siófok! Fölugrott.

— Piri gyere gyorsan, főntragadunk! — az utolsó pillanatban ugrottak le. A többiek körül-fogták őket. A zsiibongásuk, humoruk elkergette Áрпи csöppet sem kellemes gondolatait.

.

Amikor odaültél a matracom szélére és csak ketten voltunk a kabinban, boldog és nyugodt lettem és végre megcsókoltalak. Piri, te tudtad, hogy szükségem van rád, ugye? Tudtad, hogy szeretlek. Csak én . . .

Ekkor vette észre, hogy a lány nem figyel rá. Aludt. Nem érdekelte a srác. Egyenletesen szuszogott. Áрпи csalódottan nézett föl a kabin fehérre mázolt tetejére. A kis kerek ablakon betört fény-sugarak útja mutatta, hogy enyhe szél fúj, és érezte, hogy a dupla bójás kikötés ellenére is ring a hajó. A ringás elálmosította Árpit. És fáradt is volt. Lassan elszenderedett.

A lány ébredt fel előbb. Űgyesen kibontakozott a fiú öleléséből, felöltözött. Kitétte táskájából Áрпи törülközőjét. Elindult az országút felé. Nemsokára autó stoppolt mellette.

Hová kislány? Nyílt az első ajtó.

Mindegy.

Az országút nemsokára megint üres volt.

Historia docet

A nemzetiség felemelése végett mindig elménk előtt lebegett: hogy magyarok vagyunk, s azok emlékezetében megújítottuk több-kevesebb sikerrel magyar születésöket, kik azt elfeledték már; s hogy nemzetiségünk mind nemesebbre fejlődjék, s ne alapuljon semmi egyében, mint minden homálytul kitisztult igazságokon, azt sem akartuk soha feledni, hogy egyszersmind emberek vagyunk.

Széchenyi: Világ

BALVÁSZ

Molnár Irén IV. f

Az igazság

Mentem az úton.
Néztem a kúton
a kávát. Az öreg csósz
házát. A füstöt,
lyukas üstöt.
Körötte a fákra
sütött a nap.
Kijön a csósz
fején nagy kalapja,
van egy szép lyánya,
s él az öreganyja.
Reszkető a hangja,
mégis vígan mondja:
nem az útban van
a szépség, hanem
az emberben a reménység,
egy mosoly, egy pohár bor,
vígasság.
Ez az igazság.

Orbán Éva I. b

Természettudomány

Newton feladata

Isaac Newton (1643—1727) korának egyik legnagyobb elméje, matematikus, fizikus és csillagász volt. Kutatásainak korszakalkotó eredménye a gravitáció felfedezése. Matematikai vizsgálataival a nagyjelentőségű infinitézimális (rendkívül kis mennyiségekkel foglalkozó) számításnak vetette meg az alapját. Tőle származik a következő feladat:

„Három legelőn mindig egyforma gazdagon és gyorsan nő a fű. Az egyik mező területe $3 \frac{1}{3}$ hektár, a másodiké 10 hektár, a harmadiké 24 hektár. Az első 12 szarvasmarha lelegeli 4 hét alatt, a másodikat 21 szarvasmarha 9 hét alatt. Hány szarvasmarha tudja lelegelni a harmadik legelő fűvét 18 hét alatt?”

Fogjunk bozzá a megoldáshoz!

Egy legelőhöz 3 adat tartozik:

hány szarvasmarha (szm)

hány hét alatt (hét)

hány hektárnyi (ha) fűvet lelegel le.

Ennek alapján a feladatot táblázatba foglaljuk:

1. legelő	2. legelő	3. legelő	
12	21	x	szm
4	9	18	hét
$10\frac{1}{3}$	10	24	ha

Tegyük fel: 1 ha-on a lelegés kezdetekor A mázsa fű van, és hetente B mázsa fű nő.

Ezerint bármelyik mezőn a lelegelt fű mennyisége: (a terület) $\cdot [A + (a \text{ hetek száma}) \cdot B]$

Az egyes kifejezésekben szereplő számokat majd mindig bontjuk törzstényezőikre, hogy könnyen egyszerűsíthessük.

Így az első réten

$$12 \text{ szm } 4 \text{ hét alatt } 10\frac{1}{3} \cdot (A+4B) = \frac{2 \cdot 5 \cdot (A+4B)}{3} \text{ q,}$$

1 szm 4 hét alatt ennek $\frac{1}{12}$ -ed részét,

1 szm 1 hét alatt az előbbi $\frac{1}{4}$ -ed részét, vagyis

$$\frac{5 \cdot (A+4B)}{2^3 \cdot 3^2} \text{ mázsa fűvet fogyaszt.}$$

A második réten ugyanilyen okoskodással 1 szm

$$1 \text{ hét alatt } \frac{2 \cdot 5 \cdot (A+9B)}{3^3 \cdot 7} \text{ mázsát lelegel le.}$$

Mind az első, mind a második eredmény 1 szm 1 heti kosztmennyisége. Ha a két kifejezést egymással egyenlővé tesszük, és az egyenletet megoldjuk, akkor A-t vagy B-t egymással helyettesíthetjük.

$A = 12B$, a továbbiakban helyettesítsük ezt A helyére, az 1. rét adatába:

$$\frac{5 \cdot (12B+4B)}{2^3 \cdot 3^2} = \frac{2^4 \cdot 5B}{2^3 \cdot 3^2} = \frac{2 \cdot 5B}{3^2} !$$

18 hét alatt ennek 18-szorosa, vagyis 20 B mázsa fű kell,

Most tekintsük a megoldás kezdetén készített táblázatot, amelyen a kérdés ez: Hány szm lelegel 18 hét alatt

$$24 \cdot (12B+18B) = 720 \text{ B mázsa fűvet?}$$

Annyi a szm-ák száma, amennyiszer többet esznek 1 szm-nál. Ez immár egyszerűen kiszámítható:

$$\frac{720 \text{ B}}{20 \text{ B}} = 36$$

Válaszolhatunk tehát Newton kérdésére: A 3. legelő fűvét 18 hét alatt 36 szarvasmarha lelegeli le. Az ellenőrzést az olvasóra bízom.

Mohi György II f

Humor

1. *Matematikaórán.* Tóth Feri a dolgozatában a hallani szót egy l-el írta, de később rendezte az egyenletet, mert a felkiáltó szóba kettőt tett.

2. *Magyarórán.* A diák Móriczról felel, s ezt mondja: Móricz olyan paraszttípust teremtett ebben a művében, hogy tapsolva várjuk a többit.

3. *Biológiaórán.* Tanár: Nos fiam! Honnan tudjuk, hogy hazánkban is éltek ősszarvasok?

Diák: ?? Ja! Hát „Rege a csodaszarvasról“.

Tanár: A tőkésrécének szép, karcsú, alakja van. A diák beleszól: Biztosan kollégiumban lakik.

Tanár: Nos fiam! Mi a különbség a majom és az ember füle között?

Diák: Nincs fülbevalója.

4. *Földrajzórán.* Tanár: Nos fiam! Mi választja el a tengereket és a melléktengereket egymástól?

Diák: A bolyák.

Közi: Gyenes János IV. b

Néprajz

Régi házak — idős emberek — régi szokások

Régi emlékek kutatása közben akadtunk rá K. Erzsi néni házára. Sárospataknak egy kis műemléke ez a ház. Ragyog a tisztaságtól. Erzsi néni minden nagyobb ünnep előtt bemeszeli kívül-belül. Nekünk azért tetszett nagyon, mert még mindig megvan a szabadkéménye. A konyha előtere itt is tányérokka van díszítve, de a hátsó rész nyitott. Ide torkollik minden füstnyílás.

A rakott tűzhely egybe van építve a kemencével. Ilyen ritkán fordul elő, mert a kemence általában a szobában van és kerek, un. „búboskemence“. Egyszerre négy kenyeret vetettek bele. Erzsi néni 74 éves. Egyedül él. A szóból kifogyhatatlan.

„Édes szüleimnek nem voltam éppen jó gyereke. Még harmadik osztályos koromban nem tudtam, hogy hogy hívnak. De gombozni nagyon szerettem. Csűröst, Csűröst játszani.“

Meg is mutat nekünk vagy félkiló pitykegombot. Gyerekkorában nyerte.

— Kedvenc étele Erzsi néni? —

„A cinke. Bizony. Az az étel. A cinke. Meghámozom a krompét. Sós vízben megfőzöm. Leszűröm és liszttel felkeverem. Még egy kicsit főzöm. Közben aszalt szilvát főzök, azt is leszűröm, kihűtöm. Akkor elkezdem szagatni a cinkét zsírozott lábasba. zsíros kanállal. Egy sor galuska, egy sor főtt aszalt szilva. Megint galuska, megint szilva. Ezt négyszer.“

A szoba díszé a vetett ág.

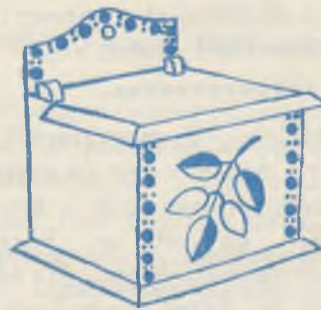
„Én amabban alszom. Zsuppon. Ebben a kedvenc ágyneműim s a cakkos párnáim vannak.“

Mutasson Erzsi néni néhány edényt!

„De csak megmutatni! A múltkor is vótak itt messzirül, oszt elvitték a villámat meg a kanalamat.“

(Nekünk megengedte, hogy lerajzoljuk őket.)

(Az ő kedvenc festett fasótartója)

(barna sárospataki mélytányér)

(telkibányai komaszilke)

— Mondjon nekünk Erzsi néni néhány gyógyítási módot! —

„Én nem vótam soha se beteg, de mondhatok. A hascsikarást úgy gyógyítottuk, hogy a beteg lefeküött, Egy nagy krompéból hosszú szeletet vágunk. A szelet krompét a kődökre tettük. Gyertyát gyújtottunk. Ráállítottuk a krompérra. Rányomtunk egy csuprot. Addig vót rajta, amíg a csupor levált a hasról.“

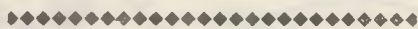
Kívánjuk Erzsi néninek, hogy jó egészségben éljen sokáig.

(Közlik: Szatmári Jolán, Szilvási Anna, Laczkó Mária, Mátyás Péter)

Népmondák

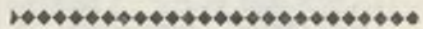
Árpád-kori mondák

Árpád és kedves vezérei a lenyugvó nap fényénél látták meg a tarcali hegyet. A vezérek közül pedig Tarcal, Ketel és Ond, a három fíjjatal vitéz Árpádho nyargal, hogy oszt magukénak kérjék e gyönyörű vidéket. A bölcs Árpád vezér így tette a döntését, hogy amellyik vitéz eesőkint éri el lovával a hegy csúcsát, azé lesz e táj. Hát a jó lú Tarcal javára döntötte el a versenyt. A hegyen most is áll a kövekből épített sírja.

Mád község nevét sokféleképpen magyarázzák. Az egyik így szól. Amikor Árpád vezér és vezérei erre a környékre értek, fellovagoltak a környék legmagasabb hegyére. Ez volt az „Isten hegy”. Ennek a tetején azt mondta Árpád. Ma át az isten szerencsét Ond és Ketel vezéreknek. Innen származik a mai Ond, Mád és Szerencs neve. Mád nevét a középkorban így írták. *Maúd, Maat*. Ebből ered a mai Mád név.

Árpád és vezérei ezután Észak felé fordultak, a mai Sárospatak irányába. A folyók és patakok azonban nagyon megvoltak áradva. Az egyik ilyen megáradt patakba Árpád majdnem belefulladt. Ketel azonban utána ugratott és kimentette. Ezért Árpád ezt a vidéket Ketelnek adományozta. A közeli dombon építette fel Ketel vezér Ketelpatak várát. Ez a vár a mai sárospataki vár helyén állt. A patakot is a várát is sokáig Ketelpatak-nak nevezték, de a várból (majd a városból) Sárospatak lett. Ketel nevét csak a sárospataki Retel utca őrzi.

A mádi határban megtalálható Áldókút, valamint a Sárospatak határában lévő Pogánykút források neve a pogány magyarok áldozati helyeire utalnak.

Közlök: Dvorszky Béla, Rácz Ilona és Várhomoki Béla

Uers

TITOK

Csendesen keresett,
utána hívott.

Csak suttogva, majd
hörögve visított,
a falat kaparta,
megfeszült karja,
de ernyedten hullt
a magasba.

Véget ért harca?
Nem, de már nincs arca,
a titkot hívja, várja,
de itt nem találja,
mert a titok:

m a g á n y a.

Orbán Éva I. b

ITTHON

Kurucz Gyula
1962-ben érettségizett Sárospatakon, majd Debrecenben végzett a Bölcsészkaron. Egyetemista éveiben jelen-

tek meg 'novellái' az Alföldben. 1967-ben adta ki első könyvét. Jelenleg az Új Írásba ír. Kérésünkre látogatott most el hozzánk.

— Milyen érzés itt Patakon visszagondolni a diákévekre? A pataki diákok sokkal kedvezőbb helyzetben vannak, mint más iskola diákjai. Amazok mögött sehol sem volt meg az a támogató erő, ami megvan itt. 10 év múlva tudjátok meg, mit jelent Patak. Igen. A pataki szellem, amiről hallottatok ugyan, de csak később vesztetek észre.

— Kijelenthetjük-e ilyen egyértelműen Patak kiemelkedő jelentőségét?

Nem attól lesz — főleg — valaki jó szakember, mert a gimnáziumi 4 év a szakterületen rengeteget adott, hanem attól is, mert embert faragtak belőle, s ebben nagyszerű Patak.

— Mi nem érezzük ezt a formáló pedagógiát!

Én nagyon vágytam ide visszajönni. S most hazajöttem. Jól hibáztam. Hazajöttem.

Kívánjuk, hogy művei olyan nemesítő hatásúak legyenek, mint órá volt Patak.

Baranyi Kata in II. a

Forum

Jelenségek — elmélkedések

Egy társadalmat magasabbrendűvé tenni csak magasabbrendű emberekkel lehet. Ezen embereket formáló egyik műhely az iskola. Köztük a pataki iskola is.

Eleget akar-e tenni Sárospatak e hívatásának?

Egyértelműen válaszolhatunk. Igen. Minden törekvése ez.

Minden esetben meg is felel ennek a kíváncsúnak?

Nem állíthatjuk. Mint mindenütt, úgy itt is vannak negatív jelenségek is. Be is mutatunk néhányat.

Vitassuk meg azt, hogy ezek e azok?

Ha ezek, akkor változtassunk rajta. Nemesak iskolánk jó híre, hagyománya miatt, de önmagunk érdekében is.

Lucullus: Ez nem negatív jelenség! Ez korszerűség!

A nagy haj a divat. A dohányzás? Az jó dolog.

Rákóczinak is nagy haja volt.

Cato: Nem tudom, mióta fejlesztí a szervezetet a nikotin és a szesz?

A gondozatlan külső gondozatlan belsőt takar. Volt diáktársunk is így nézett ki, ivott, dohányzott, s 17 éves korára garázda lett. Rákóczi? — Egész életében népéért égett, szabadságáért küzdött, s éppen ezen tevékenységei határozták meg s tették Rákócziává, nem pedig a haja.

Teremtsünk rendet belsőkben! Nézzük meg tevékenységünket. Diktálja ez külső formánkat, ne a divat.

Lucullus: Ezek csak szerelmesek. Miért nem szerethet egy lány egy fiút és viszont? Ne legyünk vaskalaposak!

Cato: Szerintem a szerelem két ember legszebb közös ügye, egyben belső ügye. A diákszerelem — ami volt, van, lesz — is mint ilyen lehet szép.

Ez a forma hivalkodó, s hangosabb a vásári kikiáltónál. A lányka igen olesó kis szerelmére vall. Miféle nemes tettekre sarkallja ez a szerelem a férfit?

Értelmetleneknek is tűnnek szegénykék, mert feleslegesen tartják felfokozva érzelmi és ösztönállapotukat.

Igen! Sokkal szívesebben látnánk őket a sportpályákon. Nemcsak az eredményekért küzdeni, de

önmaguk biológiai és fiziológiai tökéletes fejlődése érdekében. Minden életkornak megvan a hívatása, így a diákkornak is. Nem! Nem ez az!

Lucullus: Az életre fel kell készülniök a fiataloknak. A tudatlanság elvesztheti az élet értelmét!

Cato: Én bízom az ösztönökben. Azonban van tudatunk is. A tudatunknak erősebbnek kell lenni, amíg az ösztöntevékenység s azok következményei számára az egyén a társadalom segítségével minden feltételt meg nem teremtett. Különböznél csak élőködő lesz a társadalmon. Ráadásul elég elvetélt formákban jelenteti meg az ösztön önmagát is!

Cato — Lucullushoz.
Védetteid valóban
tettekre készek,
óh Lucullusom!

Vitát indítunk most el. A cél az, hogy a legjobb érvek kerüljenek elő. Necsak egy újabb cikk megjelenése érdekében! Azért, hogy formáljanak. Olyan tevékenységre serkentsenek, melyekkel ki tudjuk alakítani a mai pataki diák korszerű és nemes arculatát. — Várjuk válaszaitokat.

Hírek

Az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny döntői előtt örömmel számolhatunk be a következőkről:

Kánya Judit IV. d osztályos tanulónk biológiából,

Csuhaj Erzsébet IV. c oszt. tanulónk matematikából,

Nagy Imre IV. b oszt. tanulónk angolból és oroszból,

Szentpéteri Éva III. b oszt. tanulónk oroszból bejutottak

az országos döntőbe. További sikereket kívánunk nekik.

Vendégszeretet

Fiacskám, igyekezhetsz már egy kicsit. Percekben belül itt lesznek azok az undok Kovácsék. Nem esett volna le a karikagyűrű a kezükről, ha egy nappal előbb írnak. Még szerencse, hogy nemesak úgy váratlanul állítanak be. Most mit csinálnánk?

De minek is jönnek ide? Maradnának otthon. Hallottad, hogy most vesznek majd kocsit? Hát igen . . . Könnyű nekik. Van egy rokonuk a minisztériumban. Én meg járhatok életem végéig azon a rohadt Danuvián. Egyszer innen kapunk tőlük lapot, másszor onnan. Azt se tudják már kínjukban, hogy hová menjenek nyaralni. És mit gondolsz, miből vették a nyaralójukat. Soha nem dolgoznak, mégis annyi a pénzük, hogy . . .

Na, úgy látoni, jönnek már, hogy dagadnának meg.

Aáá . . . Szervusztok! Na végre, hogy eszettekbe jutott, hogy leruccanjatok. De kerüljétek már heljebb. Ne ácsorogjatok itt kinn. Elég huzatos ez a lépcsőház. — Bözsi! Gyere már! Nézd csak, kik vannak itt? Tessék csak erre parancsoljatok. Nyugodtan tedd le oda a kabátod! Jaj, de örülök . . . De foglaljatok már helyet! Mit parancsoltok? Édeset? Erőset? Biztosan agyonfagytatok az úton. Sokan voltak a vonaton? Egészségeetekre . . . saját termés.

Hát mesélj öregem! Hogy megy a sorod? Hallottam, hogy autót vesztek? Nagyon helyes! Most majd utazhattok kényelmesen. Nem kell tülekedni a vonaton a nagy csomagokkal. Vegyetek csak ebből a tésztaból! Bözsi süttötte. Igen, a nyaralást csak az utazás tudja elrontani. Rágyújtasz? Parancsolj . . . (stb.)

— Este az állomáson.

Hát nagyon hamar elment ez a nap. Igazán maradhattatok volna még egy kicsit. Megy vonat később is. Ja, persze ahhoz már nincs csatlakozás. Na, látod? Itt a példa. Mennyivel jobb, ha az embernek van kocsija. Nem kell a menetrendhez igazodnia.

Jön is a vonat. Egészen pontosan érkezik. Hagyd csak? Majd én feladom. Aztán igazán jöhetnétek gyakrabban. Olyan ritkán találkozunk. Vigyázzatok magatokra.

Phü . . .! Már alig vártam, hogy vége legyen. De legalább ezt is letudtuk, vagy hat évre.

Koczka Imre III. b

Anekdoták

A tehetségkutatás idején történt.

Két tisztos, öreg professzor faggatja az egyik nebulót.

Nos fiam! Értelmezd ezt a közmondást, hogy: „Nem mind arany, ami fénylik“ s mondjál is ehhez hasonlót. (A feleletet várva mindketten homlokukra tolják szemüvegüket)

A gyerek tétovázik, majd megszólal.

Nem mind tudós az, aki szemüveget visel.

A kollégium második emeletén sétáló nevelő észreveszi, hogy az egyik nebuló a lánykollégiumba tükröz. Óvatosan mögéje lopakodik. A nebuló határozottan élvezzi az erdélyis lányok haragját, s nem akarja abbahagyni a szórakozást. A nevelő-tanár erre megragadja a vállánál fogva és kilóbálja az ablakon.

Hááát! Elengedjelek?

Hááát! Elengedjelek?

Az „öregek“ harmadikos szobafőnökük vezetésével pecúrvatót tartanak. Nos! Pecúr! Állj fel a hokedlire és dalolj!

Én nem tudok dalolni, szabadkozik a pecúr.

Akkor igyál. Töltsetek neki egy pohár vizet. Ómaga elővesz egy fiókdarabot (szerencséjére fenyőlécet). A pecúr megretten s megissza a vizet, majd — kicsit fals hangon ugyan, de — énekelni kezd. Jó volt pecúr! Erre ihatsz. Töltsetek neki! A főnök újra meglóbálja a fiókdarabot. A pecúr iszik.

Nos! Ha ittál, akkor ismét dalolhatsz!

Az ötödik pohár víznél lép be a felügyelő tanár. Hamar tisztázódik minden. Erre elveszi a főnöktől a fiókdarabot és elkezd csépelni vele. Én . . . (végigvág rajta) tisztelem . . . (végigvág rajta) Makarenkót . . . (végigvág rajta), de ebben az esetben . . . (végigvág rajta) meggyőzőbb lesz Herbart. Majd szöveg nélkül csépel, addig, amíg elkopik kezéből a fiókdarab.

Nos! Ki vállalja az énekkel felkészítését, kartársak?

Hát: . . . Jenő.

Más alkalommal. Nos! Ki vállalja ebben az osztályban a kémia tanítását, kartársak?

Hát: . . . Jenő

Erre Béla bácsi megszólal: Izsé! Ez a Jenő már olyan sokoldalú, hogy már . . . szinte . . . henger.

Közlök: Várhomoki Ambrus és Nagy Zsolt

Sárospataki Krónika

A GIMNÁZIUMI IFJÚSÁG LAPJA

Szerkesztő és a kiadásért felel: HAJDÚ ISTVÁN tanár

Szerkesztőség és a kiadás helye: Rákóczi Gimnázium, Sárospatak

Ifjúsági szerkesztők: Bartha Judit, Kelemen Katalin, Baranyi Katalin, Konyár Margit, Kulcsár Gábor, Kisvárdai József, Koncz Béla
Tanár szerkesztők: Dr. Bertha Zoltán, Juhász Ferenc, Páldi Jeremiás, Sipos István, Sivák István